

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра стоматології післядипломної освіти
з курсом терапевтичної та ортопедичної стоматології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
декан стоматологічного факультету
д.мед.н., проф. Костенко Є.Я.
«24» червня 20 21 р.

РОБОЧИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

галузь знань	22 охорона здоров'я
спеціальність	221 стоматологія
спеціалізація	інтернатура
факультет	стоматологічний

Робоча програма з спеціалізації лікарів-інтернів складена на основі навчального плану та програми спеціалізації (інтернатури) та випускників вищих медичних закладів освіти – III-IV рівнів акредитації за фахом стоматологія затвердженої наказом МОЗ України від 21.09.2005 року.

Розробник: Потапчук А.М., доктор мед.наук, професор, завідувач кафедри стоматології післядипломної освіти з курсом терапевтичної та ортопедичної стоматології ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри стоматології післядипломної освіти з курсом терапевтичної та ортопедичної стоматології

Протокол від “10 ” червня 2021 року № 10

завідувач кафедри _____

(підпис)

проф. А.М. Потапчук

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету ДВНЗ “Ужгородський національний університет”

Протокол від “23” червня 2021 року № 10

Голова науково-методичної комісії _____

(підпис)

проф. Клітинська О.В.

© Потапчук А.М., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021р.

1. Опис навчальної дисципліни

Інтернатура проводиться в очно – заочній формі: навчання на кафедрі стоматології післядипломної освіти стоматологічного факультету та стажування в базових установах лікувально – профілактичних закладів, затверджених управлінням охорони здоров'я Закарпатської ОДА.

На очній формі навчального процесу лікар – інтерн навчається 8 місяців на кафедрі стоматології: 5 місяців – протягом першого року, 3 місяці – протягом другого року навчання відповідно до типового плану. Навчальний процес передбачає читання комплексних лекцій, проведення семінарських занять, клінічних розглядів, клінічних конференцій з аналізу важливих питань діагностики і лікування, експертну оцінку історій хвороб. На практичних заняттях удосконалюються методи діагностики, засвоєння роботи новими матеріалами з використанням сучасних технологій, вивчаються та застосовуються «Критерії медико – економічної оцінки надання стоматологічної допомоги на I, II, III рівнях» (Наказ МОЗ України № 507 від 28.12. 2002 р.). Інтерни залучаються до науково – практичної роботи, беруть участь в роботі науково – практичних конференцій.

Стажування лікарів – інтернів на базах лікувально – профілактичних закладів охорони здоров'я здійснюється керівниками (лікарями I та вищої категорії) протягом 14 місяців: перший рік – 6 місяців, другий рік – 8 місяців. На клінічних базах навчання інтерни ведуть прийом хворих, удосконалюють професійну майстерність, засвоюють сучасні методи діагностики, лікування і профілактики в практичній лікарській діяльності, керуючись наказом № 566 від 23.11.2004 р.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: покращення практичної підготовки випускників факультетів, поглиблення теоретичних знань з усіх розділів як стоматології, так і суміжних дисциплін, підвищення професійного рівня і ступеня їх готовності до самостійної діяльності лікаря-стоматолога загального профілю.

Завдання: засвоїти та вдосконалити знання по анатомо-фізіологічних, вікових особливостях здорового і хворого організму, взаємозв'язок функціональних систем організму і рівня їх регуляції, причин патологічних процесів, механізм їх розвитку і клінічних проявів, клініко-лабораторні симптоми стоматологічних захворювань, принципи та методи обстеження хворих для проведення диференційної діагностики: оприділення вибору лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань, методика лікування, методи надання невідкладної допомоги хворому.

Професійна спрямованість: виражається в засвоєнні лікарями-інтернами необхідних навичок лікаря-стоматолога загального профілю.

Виховна спрямованість: базується на принципах формування високоосвідченого, всебічнорозвиненого сучасного спеціаліста, який повинен творчо освоювати свою професію, бути готовим завжди надати стоматологічну допомогу.

Для складання раціонального індивідуального плану по самостійному вивченню дисциплін лікарі-інтерни повинні ознайомитися із тематичними планами лекцій, семінарів та практичних занять і їх коротким змістом, представлених на учбових стендах кафедри.

2.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати та вміти (відповідно до *Наказу МОЗ України № 117 від 29.03.2002р. за погодженням із Міністерством праці та соціальної політики України*)

2.1.1. Загальні знання:

- державні законодавчі акти з охорони здоров'я населення та інші директивні документи, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я; в правові питання;
- питання, що стосуються стану здоров'я населення України, стану і перспектив розвитку охорони здоров'я в Україні та за кордоном;
- принципи організації стоматологічної допомоги в Україні на різних рівнях її надання, організацію невідкладної стоматологічної допомоги;
- основи медичної статистики і ведення медичної обліково-звітної документації;
- питання тимчасової і стійкої непрацездатності, лікарсько-трудової експертизи»;
- принципи диспансеризації населення;
- основи базових медико-біологічних наук в обсязі, необхідному і достатньому для вирішення професійних питань профілактики і лікування стоматологічних хвороб;
- основи нормальної і патологічної анатомії та фізіології, ембріології зубо-щелепного апарату;
- прояви загальних хвороб у ротовій порожнині, особливості лікування стоматологічних хвороб у хворих на загальні та системні хвороби;
- необхідність госпіталізації та можливості лікування хворих удома; питання взаємодії з СЕС щодо контролю за екологічними умовами, промисловими шкідливостями, вмістом фтору, хлору, йоду в питній воді й продуктах харчування та ін.;
- особливості надання медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях;
- прояви СНЩу і шкірно-венеричних хвороб у ротовій порожнині та щелепно-лицевій ділянці;
- основи інтенсивної терапії та реанімації;
- основи деонтології та етики лікаря.

2.1.2. Загальні навички

Діагностувати і надавати невідкладну допомогу при:

- непритомності;
- травматичному шокові;
- гострому судинному колапсі;

- гострій серцевій і дихальній недостатності;
- інсульті;
- алергічних реакціях (анафілактичний шок, набряк Квінке та ін.);
- гострому животі;
- епілептичних нападах;
- опіках та обмороженнях.

Лікар-стоматолог має також уміти:

- зупинити зовнішню кровотечу;
- провести первинну обробку ран, перев'язати і тампонувати рани;
- виконати трахеотомію;
- здійснити передню і задню тампонаду носа» проводити непрямий масаж серця;
- проводити штучну вентиляцію легень шляхом дихання "рот у рот" та "рот у ніс";
- промити шлунок;
- вжити спеціальних заходів при особливо загрозливих інфекціях, у радіаційних обставинах, надзвичайних ситуаціях;
- надавати невідкладну допомогу при гострому зубному болі, переломі та вивиху зубів, переломі верхньої та нижньої щелеп, вивиху скронево-нижньощелепного суглоба.

2.1.3. Спеціальні знання

Лікар-стоматолог має знати:

- основи організації стоматологічної допомоги населенню;
- перелік необхідного стоматологічного обладнання, інструментарію, матеріалів, медикаментів і нормативи їх використання, будову, принципи роботи й особливості експлуатації стоматологічного обладнання, техніку безпеки;
- особливості роботи середнього і молодшого медперсоналу в стоматологічних закладах;
- біологію рогової порожнини, біомеханіку і функції органів ротової порожнини, вікові зміни щелепно-лицевої ділянки, анатомію, гістологічну будову та функціональні особливості зубів, пародонта і слизової оболонки ротової порожнини;
- принципи обстеження хворих, значення спеціальних і допоміжних методів дослідження, показання та протипоказання до їх призначення;
- симптомагіку стоматологічних хвороб, їх діагностику і лікування;
- взаємозв'язок стоматологічної патології з патологією інших органів і систем;
- методику обстеження хворих із хірургічними хворобами органів ротової порожнини, щелеп, обличчя (клінічні та спеціальні методи);
- методи знеболювання щелепно-лицевої ділянки (загальні та місцеві)"та показання до їх використання; методику операції видалення зубів, показання і протипоказання, ускладнення, їх профілактику і лікування;
- етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи лікування основних хірургічних стоматологічних хвороб і ушкоджень щелепно-лицевої ділянки;
- фармакодинаміку лікувальних засобів, які застосовуються в стоматології;
- показання до застосування фізичних факторів у лікуванні основних стоматологічних хвороб;

- принципи діагностики, лікування і профілактики стоматологічних хвороб;
- матеріалознавство в стоматології (основні та допоміжні матеріали, їх властивості й особливості, технологію виготовлення протезів);
- вплив стоматологічних матеріалів і зубних протезів на тканини ротової порожнини, профілактику й усунення патологічних процесів;
- принципи діагностики, лікування і профілактики стоматологічних хвороб ортопедичними, ортодонтичними, терапевтичними і хірургічними методами.

2.1.4. Спеціальні навички

Лікар-стоматолог має вміти:

- проводити обстеження стоматологічного хворого, застосовуючи основні та допоміжні методи дослідження;
- проводити диференційну діагностику основних стоматологічних хвороб;
- діагностувати аномалії розвитку зубів і деформації щелеп;
- діагностувати хвороби слинних залоз;
- застосовувати різні види знеболювання за показаннями;
- проводити лікування і здійснювати за наявності відповідних показань профілактику таких хвороб:
 - некаріозних уражень твердих тканин зуба (шліфування, ремінералізуюча терапія, пломбування з використанням композитних та інших матеріалів);
 - карієсу (ремінералізуюча терапія, закриття фісур, препарування каріозних порожнин, виготовлення та застосування ізоляційних прокладок, тимчасових і постійних пломбувальних матеріалів, шліфування і полірування пломб за показаннями);
- пульпіту (вітальний і девітальний методи, ампутація й екстирпація пульпи, комбінований метод, надання невідкладної допомоги);
- періодонтиту (механічна, хімічна і медикаментозна обробка кореневих каналів, розширення їх і пломбування, застосування фізіотерапевтичних методів, надання невідкладної допомоги);
- хвороб пародонта (гінгівіт, пародонтит, пародонтоз, ідіопатичні хвороби, пародонтоми);
- хвороб слизової оболонки порожнини рота (травматичні ушкодження, інфекційні. Інфекційно-алергічні хвороби, ураження слизової оболонки ротової порожнини при інтоксикаціях, гіпо- й авітамінозах, хворобах крові, ендокринної, серцево-судинної, нервової систем, шкіри, шлунково-кишкового тракту, колагенозах, дерматозах, передракових захворюваннях);
- хейлітів, аномалій і хвороб язика;
- неврогенних хвороб щелепно-лищевої ділянки;
- професійних уражень щелепно-лищевої ділянки;
- провести клінічне обстеження хворого з хірургічною стоматологічною хворобою;
- визначити показання до госпіталізації;
- діагностувати аномалії розвитку зубів, зубних рядів, щелеп і прикусу, деформації щелеп та обличчя (вроджені й набуті, внаслідок ушкодження);
- проводити ортопедичне лікування і профілактику таких хвороб:

- патології твердих тканин зуба,
- патологічного стирання зубів і його ускладнень,
- часткової відсутності зубів,
- вторинних деформацій зубних рядів і порушень оклюзійних співвідношень,
- повної відсутності зубів,
- хвороб пародонта,
- хвороб скронево-нижньощелепного суглоба, обумовлених порушеннями в зубощелепній системі,
- переломи щелеп,
- уроджених і набутих дефектів і деформацій щелепно-лицевої ділянки (верхньої та нижньої щелеп, обличчя, поєднаних порушень та ін.).

2.1.5. ПЕРЕЛІК І КІЛЬКІСТЬ МАНІПУЛЯЦІЙ, ЯКІ МАЄ ВИКОНАТИ ІНТЕРН, ПРАЦЮЮЧИ НА КЛІНІЧНІЙ БАЗІ

Згідно з наказом МОЗ України №507 від 28.12.2002 р.

№ п/п	Назва маніпуляцій	Кількість
1.	2	3
1.	Підготовка робочого місця	Щоденно
2.	Клінічне обстеження хворого залежно від загального стану і стану щелепно-лицьової ділянки (запис анамнезу, фізичних обстежень, запланованої програми діагностики і лікування)	Щоденно
3.	Оцінка показань і протипоказань до певних методів лікування	Щоденно
4.	Оцінка показань і протипоказань до певних методів профілактики	Щоденно
5.	Планування заходів профілактики стоматологічної хвороби після огляду хворого	Щоденно
6.	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз	100
7.	Оцінка стану твердих тканин зуба	300
8.	Електроодонтодіагностика	50
9.	Оцінка стану пародонта і слизової оболонки рота	150
10.	Діагностичні проби: - Писарева-Шіллера, - Парма; Обчислення індексів - П, - ПІ, - ПМА	30 30 30 30 30
11.	Забір матеріалу (мазків і біоптатів) для цитологічного і патоморфологічного досліджень	5
12.	Читання й аналіз лабораторних досліджень, рентгенограм	100
13.	Оцінка стану прикусу	100
14.	Препарування і пломбування всіх видів каріозних порожнин і порожнин зубів	300

15.	Ендодонтична обробка кореневих каналів	100
16.	Пломбування кореневих каналів	100
17.	Пломбування каріозних порожнин усіх класів цементом, амальгамою, пластмасою, композитними матеріалами	300
18.	Ремінералізуюча терапія	150
19.	Закриття фісур герметиком	10
20.	Навчання правилам гігієни порожнини рота	20
21.	Проведення професійної гігієни порожнини рота	10
22.	Лікування пульпіту консервативним методом	10
23.	Лікування пульпіту вітальним методом	50
24.	Лікування пульпіту девітальним методом	100
25.	Діатермокоагуляція пульпи при пульпіті	10
26.	Інтраканальний електрофорез	10
27.	Видалення зубного нальоту, каменя	150
28.	Усунення травматичної оклюзії при хворобах пародонта, вибіркоче пришліфування зубів	40
29.	Накладання тимчасових шин	5
30.	Місцеве лікування пародонта з використанням паст, мазей, аплікацій, пов'язок тощо	30
31.	Лікування гострих форм стоматиту	5
32.	Кюретаж (закритий, вектор-апарат)	30
33.	Відкритий кюретаж	5
34.	Гінгівотомія	5
35.	Гінгівектомія	5
36.	Місцеве лікування хвороб слизової оболонки з використанням іригацій, аплікацій, хірургічної обробки ерозій, вилазок та ін.	50
37.	Аплікаційне, інфільтраційне і провідникове знеболювання щелепно-лицьової ділянки	100
38.	Видалення тимчасових і постійних зубів	150
39.	Резекція верхівки кореня	5
40.	Альвеолотомія	5
41.	Секвестре ктомія	3
42.	Розтин абсцесу і флегмони	5
43.	Розтин слизової оболонки при перикоронаритах	5
44.	Зупинка кровотечі при травмах	3
45.	Зупинка кровотечі з лунки видаленого зуба	3
46.	Накладання і зняття шин при переломах щелеп	2-3
47.	Вправлення вивиху скронево-нижньощелепного суглоба	1-3
48.	Надання невідкладної допомоги при непритомності, шокові, колапсі	5
49.	Підготовка коронок і коренів зубів до протезування	10
50.	Препарування зуба під вкладку і моделювання її	2
51.	Визначення класу дефекту зубних рядів	10
52.	Визначення жувальної ефективності за Агаповим М. І.	5
53.	Припасування і фіксація коронок	10

54.	Припасування і фіксація вінірів	2
55.	Корекція знімних протезів, шин та ортодонтичних конструкцій	3
56.	Застосування транспортних шин згідно з показаннями	1
57.	Зняття коронок, незнімних ортодонтичних конструкцій	15
58.	Усунення факторів ризику розвитку ЗЩА	5
59.	Оцінка гігієнічного стану порожнини рота за наявності ортопедичних та ортодонтичних конструкцій	5
60.	Навчання пацієнтів правилам гігієни ротової порожнини і догляду за ортопедичними й ортодонтичними конструкціями	10
61.	Усунення шкідливих звичок	5
62.	Призначення корегувальної міогімнастики при ЗЩА	5
63.	Психотерапія для дітей і батьків під час ортодокгичного лікування	2
64.	Соціальна консультація сім'ї ортодонтичного хворого	2

Примітка: для визначення кількості маніпуляцій, які має виконати інтерн на клінічній базі, рекомендується використовувати класифікатор процедур у стоматології.

2.1.6. ПЕРЕЛІК І КІЛЬКІСТЬ МАНІПУЛЯЦІЙ, ЯКІ МАЄ ВИКОНАТИ ІНТЕРН, НАВЧАЮЧИСЬ НА КАФЕДРІ

Згідно з наказом МОЗ України №507 від 28.12.2002 р.

№ п/п	Назва маніпуляцій	Кількість
1.	Відпрацювання принципової схеми поглибленого клінічного дослідження	150
2.	Спеціальні методи дослідження: - люмінесцентна діагностика, - вакуумна проба на стійкість капілярів, - цитологічне дослідження, - ортопантомографія, - контактна рентгенографія, - радіовізіографія, - гальванометрія, - апекслокація та ін.	50
3.	Визначення резистентності емалі (ТЕР-тест)	10
4.	Визначення чутливої рецепції тканин і органів щелепно-і лицьової ділянки	5
5.	Обчислення гігієнічних і пародонтальних індексів: - Гріна-Вермільйона, - Рамфьорда, - СРІТN - РМА, - III та ін.	30
6.	Місцеве знеболювання щелепно-лицьової ділянки для проведення консервативних і хірургічних втручань	30

7.	Формування каріозних порожнин і їх пломбування різними матеріалами	150
8.	Ендодонтична обробка кореневих каналів в апікально-коронковій і коронково-апикальній техніках	30
9.	Лікування пульпіту в зубах із незавершеним формуванням кореня	5
10.	Лікування періодонтиту в зубах із незавершеним формуванням кореня	5
11.	Інтраканальний електрофорез у лікуванні періодонтиту, - анод-гальванізація, - депофорез	5
12.	Лікування періодонтиту консервативно-хірургічним методом	5
13.	Видалення зубів типовим і атиповим шляхами	40
14.	Хірургічне лікування пародонта: - клаптева операція, - відкритий кюретаж та ін.	5
15.	Пластика вуздечки губ, язика, вестибулопластика	5
16.	Асистування в хірургічних операціях у щелепно-лицьовому стаціонарі	5
17.	Фізичні методи в лікуванні стоматологічних хвороб: постійний, змінний струм, світло, гідротерапія	10
18.	Визначення стану прикусу	5
19.	Визначення особливостей оклюзії	5
20.	Оцінка рухів нижньої щелепи	5
21.	Виконання клінічних функціональних проб	10
22.	Моделювання куксової вкладки і подальша її фіксація	5
23.	Припасування і фіксація вінірів	2
24.	Вибіркове пришліфовування зубів	10
25.	Накладання тимчасових шин	2
26.	Корекція незнімних і знімних ортопедичних та ортодонтичних конструкцій	10
27.	Зняття коронок	5
28.	Визначення показань до видалення зубів при ЗЩА	
29.	Визначення вад розвитку лицьового черепа	2
30.	Оцінка показань і протипоказань до ортодонтичного лікування з урахуванням віку пацієнта	5
31.	Проведення біометрії моделей щелеп	4
32.	Призначення засобу функціональної корекції патології прикусу	4
33.	Усунення шкідливих звичок	5
34.	Вибір методу і проведення корегувальної міогімнастики	5
35.	Складання плану реабілітації хворих із щелепно-лицьовими травмами	2
36.	Зішліфовування горбів тимчасових зубів	5
37.	Фіксація ретейнера	2
38.	Фіксація ланки еластичного ланцюжка	2
39.	Корекція вимови	2
40.	Соціальна консультація сім'ї ортодонтичного хворого	2

Примітка: виконання практичних навичок може плануватися залежно від наукових напрямків роботи кафедри та її оснащення, але відповідно до критеріїв медико-економічної оцінки надання стоматологічної допомоги.

3, 4 Програма - структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	сем.	с.р.
6	822	100	564	32	114

4. Структура (кредитна) навчальної дисципліни

Код курсу	Назва модулю	Всього годин	Вид заняття			
			Лекцій	Семинарів	Практичних годин	Самостійна робота
1.	Менеджмент організації стомат. допомоги населенню. Нормативно-правові акти, що визначають діяльність органів та закладів охорони здоров'я.	30	6	-	24	-
2.	Терапевтична стоматологія	330	16	20	240	54
3.	Хірургічна стоматологія в тому числі й дитяча хірургічна стоматологія	210	12	6	150	42
4.1	Амбулаторне знеболювання в стоматології	12		-	6	6
4.2	Клінічна анатомія, оперативна хірургія голови та шиї	12	2	-	-	10
4.3	Діагностика та допомога при невідкладних станах	12	4	-	8	-
5.	Ортопедична стоматологія	90	6	6	60	18
6.	Ортодонтія	60	-	-	60	-
	РАЗОМ:	720	40	32	534	114
7.	Додаткові програми:					
7.1	Військово-медична підготовка Організація невідкладної допомоги у надзвичайних ситуаціях, Економічні аспекти стоматології.	60	30		30	
7.2	Проблеми СНІДу та вірусних гепатитів	30	30			
	Крок3	6				
	Атестація	6				
	РАЗОМ:	102	60			
	Всього	822	100	32	564	114

МОДУЛЬ I «Менеджмент організації стоматологічної допомоги населенню. Нормативно-правові акти, що визначають діяльність органів та закладів охорони здоров'я»

Всього годин: 30

(лекції –6 години, практичні заняття - 24год.)

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин					Види контролю
	Всього	Аудиторних			Самостій на робота	
		Лекцій	Семінарських	Практичних		
Годин	30	6	-	24	-	залік

МОДУЛЬ I ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Організація стоматологічної допомоги населенню України. Номенклатурна база, що регламентує організацію стоматологічної допомоги населенню.	2
2	Державна акредитація закладів охорони здоров'я. Ліцензування та акредитація суб'єктів підприємницької діяльності.	2
3	Стоматологічне здоров'я населення: детермінанти та методи.	2
Всього		6

МОДУЛЬ I ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Організація роботи стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету для дорослого і дитячого населення.	4
2.	Посадові обов'язки адміністративного і медичного персоналу стоматологічних відділень, кабінетів. Основні показники діяльності стоматологічних кабінетів і відділень. Класифікатор процедур у стоматології. Облікова і звітна документація в стоматології.	4
3.	Розробка маркетинг-плану відкриття стоматологічного кабінету	4
4.	Основи маркетингу, менеджменту і права у стоматології.	

	Юридичні аспекти діяльності лікаря-стоматолога.	4
5.	Державна акредитація закладів охорони здоров'я. Акредитація суб'єктів підприємницької діяльності.	4
6.	Основи маркетингу та теорія розвитку менеджменту в стоматології.	4
Всього		24

МОДУЛЬ II «ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»

Всього годин: 330

(лекції – 16 годин, семінарські – 20, практичні заняття - 240, самостійна робота – 54 год.)

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин					Види контролю
	Всього	Аудиторних			Самостійна робота	
		Лекцій	Семінарських	Практичних		
Годин	330	16	20	240	54	Залік

МОДУЛЬ II ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ З ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Ускладнений карієс – сучасні погляди на діагностику та лікування	2
2	Основи сучасної ендодонтії.	2
3	Дисколорація зубів. Етіологія, патогенез лікування.	2
4	Сучасні технології реставрації твердих тканин зубів. Композитні матеріали. Адгезивні системи.	2
5	Сучасні погляди на етіологію, патогенез патології і тканин пародонта: клініка, диференційна діагностика, лікування, профілактика	2
6	Зміни слизової оболонки при захворюваннях травного тракту, серцево-судинної, ендокринної системи крові та променевої хворобі	2
7	Лазеротерапія в стоматології. Показання та протипоказання. Фотодинамічна терапія.	2
8	Використання фізичних факторів в стоматологічній діагностиці: електродіагностика, ультразвукова діагностика, рентген діагностика, ядерно-магнітний резонанс, аксіографія.	2
Всього		16

**МОДУЛЬ II ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ
СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ**

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Сучасні методи діагностики основних стоматологічних захворювань	2
2	Помилки в діагностиці та лікуванні карієсу зубів	2
3	Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні пульпіту	2
4	Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні періодонтиту	2
5	Сучасні пломбувальні матеріали в практиці лікаря-стоматолога	2
6	Помилки в діагностиці та лікуванні хворих із патологією тканин пародонта	2
7	Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота, їх семіотика, особливості перебігу та лікування	2
8	Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит та синдром Бехчета, діагностика, лікування та профілактика.	2
9	Фізичні методи діагностики та лікування в стоматології. Апекслокація. Електроодонтодіагностика. Визначення рухливості зубів та імплантатів з допомогою Osstell mentor та Periotest	2
10	Комп'ютерний аналіз оклюзії з використанням апарату T-Scan.	2
Всього		20

**МОДУЛЬ II ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ
СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ**

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Структура терапевтичного стоматологічного відділення, кабінету. Обладнання, інструментарій, витратні матеріали.	6
2.	Методи обстеження хворого з карієсом зубів (клінічні, лабораторні, основні та додаткові – висушування, люмінесцентна діагностика, стоматоскопія, вітальне зафарбування, рН ротової рідини, ТЕР-тест).	6
3.	Клініка гострого і хронічного карієсу зубів. Морфофункціональні особливості тканин зуба при карієсі.	6
4.	Оперативне лікування карієсу зубів. Препарування порожнини зуба.	6
5.	Накладання пломби. Консервативні методи лікування карієсу зубів. Тестування по розділу “Карієс”	6
6.	Етіологія і патогенез пульпітів. Класифікація пульпітів. Методи обстеження хворого з запаленням пульпи зуба.	6
7.	Клініка гострих та хронічних форм пульпітів. Диференціальна діагностика.	6
8.	Обґрунтування вибору методу лікування пульпітів. Методи збереження життєздатності пульпи.	6

9.	Сучасні методи ендодонтичного лікування. Матеріали для інструментальної обробки кореневих каналів. Техніка “Step-Back”, Step-Down”, Crown-Down”..	6
10.	Медикаментозна обробка кореневих каналів: анестетики, антисептики, препарати для зупинки кровотечі, препарати для розкриття та розширення кореневих каналів.	6
11.	Матеріали для постійного пломбування кореневих каналів. Методи проведення пломбування кореневих каналів. Прогноз лікування. Тестування по розділу “Захворювання пульпи”.	6
12.	Класифікація періодонтитів. Етіологія і патогенез періодонтитів. Методи обстеження хворого з періодонтитом.	6
13.	Клініка, діагностика, диференціальна діагностика гострих форм періодонтитів.	6
14.	Сучасні методи лікування гострих форм періодонтитів. Етапи лікування. Методи та матеріали для пломбування кореневих каналів.	6
15.	Сучасні методи лікування хронічних форм періодонтитів. Етапи лікування. Методи та матеріали для пломбування кореневих каналів.	6
16.	Роль і місце фізичних методів в лікуванні періодонтиту. Тестування по розділу “Захворювання періодонта”.	6
17.	Стоматологічні пломбувальні матеріали, класифікація, загальна характеристика, вимоги до них, покази до застосування.	6
18.	Матеріали для пов'язок та тимчасових пломб. Матеріали для ізолюючих прокладок. Лікувальні прокладки. Рідини для медикаментозної обробки порожнин.	6
19.	Особливості підготовки порожнини зуба під пломбування композитним матеріалом. Фотополімеризатори. Види. Переваги застосування. Негативні властивості.	6
20.	Реставрація і реконструкція зубів і зубних рядів сучасними склоіономерними і композитними матеріалами.	6
21.	Бондингові системи для емалі та дентину. Адгезивна техніка реставрації..	6
22.	Особливості підбору кольору пломбувального матеріалу. Засоби для фінішної обробки пломб. Металеві пломбувальні матеріали, позитивні та негативні властивості.	6
23.	Срібні амальгами II та III поколінь. Показання до використання. Техніка пломбування. Тестування по розділу “Пломбувальні матеріали”.	6
24.	Систематика та епідеміологія захворювань тканин пародонта. Етіологія і патогенез.	6
25.	Пародонтит локальний. Клініка, діагностика, лікування.	6
26.	Хронічний генералізований пародонтит початкового та першого ступеня – клініка та діагностика.	6
27.	Клініка, діагностика хронічного генералізованого пародонтита II ступеня важкості.	6

28.	Клініка, діагностика хронічного генералізованого пародонтита III ступеня важкості та генералізованого пародонтиту в стадії загострення.	6
29.	Пародонтоз – клініка, діагностика. Лікування пародонтозу.	6
30.	Пародонтоми – клініка, діагностика.	6
31.	Методи зняття зубних відкладень. Фізіотерапевтичні методи лікування хворих з патологією пародонта. Роль і місце тимчасового шинування та лікувальних пов'язок в пародонтології.	6
32.	Результати лікування захворювань тканин пародонта. Ускладнення лікарської терапії у стоматологічній практиці. Тестування по розділу “Захворювання пародонта”.	6
33.	Анатомічна будова слизової оболонки порожнини рота.	6
34.	Класифікація захворювань слизової оболонки ротової порожнини. Клінічні та лабораторні методи обстеження слизової оболонки..	6
35.	Методи оцінки імунологічного статусу хворих із ураженням слизової оболонки	6
36.	Елементи ураження СОПР. Етіологія, клініка, діагностика та лікування ерозивно-виразкового гінгівіта і папіліта.	6
37.	Мікотичні ураження СОПР. Клініка, діагностика, тактика лікаря-стоматолога. Схема лікування, прогноз.	6
38.	Алергічні захворювання (реакція миттєвого і сповільненого типу). Багатоформна ексудативна еритема. Причини, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	6
39.	Особливості прояву на СОПР – клініка, діагностика, лікування.	6
40.	<i>Підсумкове заняття. Тестовий контроль</i>	6
Всього		240

МОДУЛЬ II ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІЗ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Стоматологічні цементі: цинк-фосфатні, полікарбоксилатні, склоіономерні. Показання до застосування.	6

2	Техніка пломбування склоіономерними цементами. Закритий та відкритий „сендвіч”. Методика попередження абфракційного ефекту композитів.	6
3	Композитні пломбувальні матеріали. Класифікація. Властивості основних класів композитних матеріалів. Компомери, герметики,. Основні принципи пломбування зубів композитними матеріалами.	6
4	Основні методики шинування зубів, техніки виконання	6
5	Гірудотерапія. Хронотерапія. Рефлексотерапія в стоматології.	6
6	Кріотерапія в стоматології.	6
7	Вірусні захворювання. ВІЛ-інфекція. СНІД. Мікози.	6
8	Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит та синдром Бехчета – діагностика, лікування та профілактика.	6
9	Аномалії і хвороби язика. Хвороби губ (хейліти). Передракові захворювання слизової оболонки рота і червоної облямівки губ. Лейкоплакія. Клініка, діагностика, тактика стоматолога. Тестування по розділу „Захворювання слизової оболонки”.	6
Всього		54

МОДУЛЬ III «Хірургічна стоматологія»

Всього годин: 210

(лекції –12 годин, семінарські – 6 годин, практичні заняття -150 години, самостійна робота 42 год.)

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин					Вид контролю
	Всього	Аудиторних			Самостійна робота	
		Лекцій	Семінарських	Практичних		
4. Хірургічна стоматологія в тому числі й дитяча хірургічна стоматологія	210	12	6	150	42	
4.1Амбулаторне знеболювання в стоматології	12			6	6	
4.2Клінічна анатомія, оператив хірургія голови та шиї	12	2			10	
4.3Діагностика та допомога при невідкладних станах	12	4		8		
Всього	210	12	6	150	42	Залік

МОДУЛЬ III ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ З ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Клінічна анатомія, оперативна хірургія голови та шиї.	2
2.	Злоякісні пухлини щелепно-лицевої ділянки. Диференціальна діагностика. Лікування	2
3.	Передракові захворювання шкіри, червоної облямівки губи та слизової оболонки порожнини рота.	2

4.	Поняття про шок, анафілактичний шок, алергічні реакції в практиці лікаря-стоматолога. Алгоритм надання невідкладної допомоги.	2
5.	Вроджені вади ЩЛД.	2
6.	Амбулаторне знеболювання в стоматології	2
Всього		12

МОДУЛЬ III ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Невідкладні стани при гострій серцевій недостатності. Гіпертонічний криз, набряк легень. Алгоритм невідкладної допомоги.	2
2.	Диференційна діагностика злоякісних новоутворень щелепно-лицевої ділянки.	2
3.	Травматичні пошкодження ЩЛД у дітей. Принципи надання допомоги, профілактика ускладнень.	2
Всього		6

МОДУЛЬ III ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Клінічна анатомія, оперативна хірургія голови та шиї	6
2.	Поняття про невідкладні стани та невідкладну медичну допомогу.	6
3.	Термінальні стани та їх характеристика. Стадії та етапи серцево-легеневої та мозкової реанімації.	6

4.	Невідкладні стани в ендокринології. Гіпо-і гіперглікемічна кома. Тиреотоксичний криз. Невідкладна терапія в амбулаторних умовах.	6
5.	Невідкладні стани при гострій дихальній недостатності. Бронхіальна астма. Асфіксія стороннім тілом. Епілесія. Тактика лікаря.	6
6.	Перша допомога при патологічних станах серцево-судинної системи. Непритомність, колапс. ГКС: напад стенокардії, гострий інфаркт міокарда, раптова коронарна смерть. Гіпертонічний криз.	6
7.	Анафілактичний шок, набряк квінке, кропивниця, гострі токсикоз-алергічні ураження шкіри та слизових оболонок. Невідкладна терапія в амбулаторних умовах.	6
8.	Ураження токсичними речовинами. Опіки кислотами та лугами. Гострі отруєння. Алгоритм надання невідкладної допомоги.	6
9.	Амбулаторне знеболювання в стоматології. Операція видалення зуба. Методи лікування і профілактики ускладнень операції видалення зуба.	6
10.	Диференційна діагностика запальних захворювань одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомієліт, перикоронит, флегмона, абсцес та ін.)	6
11.	Ускладнення гнійно-запальних захворювань одонтогенної етіології.	6
12.	Лімфаденіти, фурункули, карбункули, бешиха, нома, диференційна діагностика, методи лікування. Диференційна діагностика одонтогенного та риногенного гайморитів.	6
13.	Методи лікування перфоративного гаймориту. Оперативне лікування нориці гайморової порожнини.	6
14.	Етіологічні та патогенетичні принципи лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки. Схеми комплексної терапії.	6
15.	Захворювання слинних залоз, діагностика, диференційна діагностика, методи лікування.	6
16.	Діагностика специфічних запальних процесів ЩЛД.	6
17.	Диференційна діагностика ушкоджень і захворювань скронево-нижньощелепного суглоба. Неврогенні захворювання обличчя та щелеп.	6
18.	Хірургічні протоколи дентальної імплантації.	6
19.	Хірургічні методи лікування захворювань пародонта (відкритий кюретаж, клаптева операція).	6
20.	Реконструктивна та відновлююча хірургія. Методи операцій. Реконструкція коміркового відростка, синус-ліфтинг, пластика носа, пластика підборіддя.	6
21.	Амбулаторні операції на комірковому відростку (атипове видалення зуба, резекція верхівки кореня зуба, імплантація, реплантація, ампутація кореня, гемісекція, цитотомія, цистектомія)	6
22.	Ураження трійчастого нерва при травматичних ушкодженнях ЩЛД. Травматичні пошкодження тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Принципи діагностики та надання хірургічної допомоги.	6
23.	Вроджені та набуті дефекти, деформації щелепно-лицевої ділянки у дітей. Комплексне лікування та реабілітація. Анкілоз СНЩС (клініка, діагностика, принципи лікування).	6
24.	Злоякісні пухлини м'яких тканин ЩЛД. Етіологія. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування.	6
25.	Підсумкове заняття. Тестовий контроль	6

Всього		150
---------------	--	-----

**МОДУЛЬ III ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ З ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ**

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Диференційна діагностика запальних захворювань одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомиєліт, перикоронит, флегмона, абсцес та ін.).	6
2.	Диференційна діагностика ушкоджень і захворювань скронево-нижньощелепного суглоба.	4
3.	Реконструктивно-відновна хірургія м'яких тканини та кісток ЩЛД.	4
4.	Пухлини та пухлиноподібні новоутворення у дітей. Діагностика, диференційна діагностика та лікування.	4
5.	Травматичні пошкодження тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Принципи діагностики та надання хірургічної допомоги.	4
6.	Сучасні методи діагностики в клінічній онкології.	4
7.	Сучасні методи лікування в клінічній онкології.	4
8.	Злоякісні пухлини м'яких тканин ЩЛД. Етіологія.Класифікація.Клініка.Діагностика.Диференціальна діагностика.Лікування.	4
9.	Злоякісні пухлини кісток ЩЛД.Етіологія.Класифікація.Клініка.Діагностика.Диференціальна діагностика.Лікування.	4
10.	Диференціальна діагностика запальних процесів щелепно лицьової ділянки.	4
Всього		42

МОДУЛЬ IV «Ортопедична стоматологія»

Всього годин: 90

*(лекції – 6 годин, семінарські – 6 годин, практичні заняття - 60 години,
самостійна робота – 18 год.)*

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин					Види контролю
	Всього	Аудиторних			Самостійна робота	
		Лекцій	Семінарських	Практичних		
Годин	90	6	6	60	18	залік

МОДУЛЬ IV ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ З ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Біомеханіка в стоматології. Оклюзія та її види. Міжальвеолярне співвідношення щелеп, методи його визначення з допомогою лицевої дуги.	2
2.	Реставрації твердих тканин зубів та дефектів зубного ряду за допомогою вінірів та металокерамічних протезів.	2
3.	Ризики в дентальній імплантації.	2
Всього		6

МОДУЛЬ IV ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Біоматеріалознавство. Вклад в прогрес сучасних медичних технологій. Апаратура та методи візуалізації в медицині. Біосенсорні системи	4
2.	Помилки та ускладнення при повному знімному протезуванні, їх профілактика та лікування.	2
Всього		6

**МОДУЛЬ V ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ОРТОПЕДИЧНОЇ
СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ**

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Вимоги до матеріалів зубного протезування, біоактивні матеріали, біодеградація. Проблеми біосумісництва. Спектрофотометрія як метод в стоматологічних системах візуалізації.	6
2.	Метод отримання плівкових структур на основі бактеріородопсину для використання в біосенсоріці.	6
3.	Лазерна модифікація поверхні імплантатів. Оптикоцифрова система контролю поверхні імплантатів. Особливості обстеження зубощелепної системи в ортопедичній стоматології. Оклюзія її види та фактори. Діагностика оклюзійних порушень.	6
4.	Функціональна анатомія зубощелепної системи у дорослих та дітей. Біомеханіка жувального апарату. Функціональна перебудова зубощелепної системи при патології та після ортопедичного лікування.	6
5.	Ортопедичні методи в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта. Удосконалені технології виготовлення ортопедичних конструкцій. вибіркоче пришліфування зубів як метод профілактики та лікування захворювань пародонта.	6
6.	Особливості відновлення дефектів коронок зубів вкладками та вінірами. Методи виготовлення. Клініка дефектів коронок зубів та особливості їх відновлення штучними коронами. Ортопедичне лікування при повному дефекті коронок зубів. (штифтові та куксові конструкції)	6
7.	Безметалова кераміка застосування в незнімному протезуванні. Особливості підготовки порожнини рота до протезування у залежності від вибору конструкції. Надання невідкладної допомоги в ортопедичній стоматології	6
8.	Особливості ортопедичного лікування у разі повної відсутності зубів. Методи виготовлення знімних протезів Механізм адаптації до знімних протезів. Корекція протезів.	6
9.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика уражень скронево-нижньощелепного суглоба. Нозологічна класифікація.	6
10.	Підсумкове заняття. Тестовий контроль.	6
Всього		60

**МОДУЛЬ IV ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ОРТОПЕДИЧНОЇ
СТОМАТОЛОГІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ**

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Вплив сучасних зуботехнічних матеріалів та ортопедичних конструкцій на тканини порожнини рота, профілактика та методи усунення патології. Основні та допоміжні матеріали, які використовують у ортопедичній стоматології та зуботехнічному матеріалознавстві.	4
2	Особливості клініки, діагностики та ортопедичного лікування у разі патологічного стирання зубів. Ортопедичні втручання у разі зубощелепних деформацій.	4
3	Особливості ортопедичного лікування часткових дефектів зубних рядів мостоподібними конструкціями з опорою на дентальні імплантанти.	4
4	Особливості ортопедичного лікування у разі часткової відсутності зубів знімними протезами. Механізми адаптації до них. Корекція протезів.	6
Всього		18

МОДУЛЬ V «Ортодонтія»

Всього годин: 60

(практичні заняття -40год.)

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин				Види контролю	
	Всього	Аудиторних				Самостійна робота
		Лекцій	Семінарські	Практичних		
Годин	60	-	-	60	-	залік

МОДУЛЬ V ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ОРТОДОНТІЇ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Організація ортодонтичної допомоги дітям та підліткам, дорослим. Головні епідеміологічні та статистичні показники.	6
2.	Диспансеризація у ортодонтії. Морфологічна і функціональна характеристика фізіологічного прикусу у різні вікові періоди.	6
3.	Сучасні уявлення про чинники і патогенез зубощелепно-лицьових аномалій. Морфофункціональна характеристика патологічних видів прикусу залежно від віку.	6
4.	Вікові аспекти етапів ортодонтичного лікування. Особливості клініки, лікування та профілактики патології прикусу в різні вікові періоди. Хірургічні методи підготовки до ортодонтичного лікування	6
5.	Особливості клініки, лікування та профілактики аномалій окремих зубів залежно від віку.	6
6.	Особливості клініки, лікування та профілактики сагітальних аномалій зубів у різні вікові періоди.	6
7.	Характер місцевих порушень при аномаліях форми зубних рядів, оцінка психосоматичного стану. Методи лікування і профілактики.	6
8.	Характер порушень при травмах зубів і щелеп у дітей, особливості їх ортопедичного лікування. Морфофункціональні зміни зубощелепного апарату при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп. Стоматологічна реабілітація хворих	6
9.	Порушення мовлення при патології прикусу, методи корекції.	6
10.	Підсумкове заняття. Тестовий контроль.	6
Всього		60

МОДУЛЬ VI «Додаткові програми»

Всього годин: 30 годин (лекції)

№	Вид заняття	Тема заняття
	Л 4 год	Антибактеріальна терапія захворювань зубо-щелепної системи. Обґрунтування застосування антибіотиків у стоматології. Найбільш ефективні представники. Способи застосування та дози.
	Л 2 год	Клінічна імунологія та алергологія. Читання імунограми. Імунотерапія у стоматології. Імуномодулятори, імуностимулятори, імуносупресори.
	Л 4 год	Асептика та антисептика у стоматології. Методи захисту медичного персоналу від інфекції. Стерилізація інструментарію.
	Л 2 год	Апаратура і методи візуалізації в стоматології. Біосенсорні системи.
	Л 2 год	Шляхи попередження інфікування пацієнтів : Гепатит А, В, С, СНІД, сифіліс, туберкульоз, вірусні інфекції..
	Л 6 год	Методи, засоби, дезінфекційні середники, призначення способи застосування.
	Л 2 год	Клінічні прояви та невідкладна допомога при непритомності, колапсі, епілептичному припадку. Причини, прояви та невідкладна допомога при інфекційному та кардіогенному шоці. Діагностика та невідкладна допомога при комах (гіпо-, гіперглікемічній). Ознаки клінічної смерті.
	Л 6 год	Діагностика та інтенсивна терапія невідкладних станів.Проведення інтенсивної терапії та реанімаційних заходів при травмах та запальних процесах щелепно-лищевої ділянки. Методика непрямого масажу серця і штучної вентиляції легень.
	Л 2 год	Модифікація поверхні імплантатів сучасними технологіями.
		Всього: 30 год.

10. Методи навчання

Основні види навчальних занять у вищих навчальних закладах:

- лекція
- практичні заняття
- семінарські заняття
- консультація
- самостійна робота

Лекція – основна форма проведення навчальних занять призначена для засвоєння теоретичного матеріалу. Тематика курсу лекцій визначається робочою початковою програмою. Можливо читання окремих лекцій з проблем, які стосуються навчальної дисципліни, але неохоплені навчальною програмою. Лекції проводяться професорами і доцентами.

Практичне заняття – форма навчального заняття при якій викладач організовує детальний розгляд студентами теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування. Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Проведення практичного заняття ґрунтується на підготовленому методичному матеріалі, які готуються викладачем якому доручено проведення практичних занять.

Семінарські заняття – форма навчального заняття при якій викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до котрих студенти готують тези виступів на підставі виконання рефератів. Семінарські заняття проводяться з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається робочою навчальною програмою.

Консультація – форма заняття при якій студент отримує відповідь від викладача на окремі запитання або пояснення певних теоретичних положень. Консультація може бути індивідуальною або груповою. Обсяг часу відведений викладачу для проведення консультації визначається навчальним планом.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час самостійної роботи регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не більше 1/3 загальнонавчального часу студента. Зміст визначається навчальною програмою дисципліни.

11. Методи контролю

Контроль проводиться методом тестування по усіх розділах програм.

Засоби проведення поточного контролю знань лікарів-інтернів.

Використовується усний чи письмовий контроль знань по питаннях теми заняття чи семінару та вирішення ситуаційних задач і тестів.

В період самостійної практичної діяльності проводиться клінічний розбір хворих (доповідає лікар-інтерн) та оцінюється якість виконання інтерном мануальних навичок при курації хворих.

Засоби проведення рубіжного контролю (проміжна атестація).

Проводиться в середині першого року навчання. При цьому перевіряється і рецензується якість ведення необхідної документації, аналіз даних щомісячних звітів по лікувальній роботі, ступінь засвоєння програми згідно індивідуального плану лікаря-інтерна, знання розділів по написаних рефератах (6 рефератів).

В кінці першого року при завершенні очної частини навчання на кафедрі проводиться підсумковий річний контроль (перевідний іспит, пункт 5.3. наказ МОЗ України №291), до якого допускаються ті інтерни, які виконали навчальну програму без заборгованості.

Річний контроль включає в себе перевірку професійних практичних навичок інтерна, тестовий контроль рівня знань та співбесіда. Лікарі, які неатестовані або не з'явилися на річний контроль без поважних причин зобов'язані перездати не пізніше двох місяців від початку нового навчального року

Засоби проведення підсумкового контролю знань.

Підсумковий контроль знань проводиться на останньому занятті кожного розділу програми.

Вид контролю: залік чи тестування (згідно типового учбового плану).

Залік проводиться методом опитування з урахуванням ступеня засвоєння мануальних навичок.

Тестування на комп'ютері проводиться в три етапи:

- на першому визначається початковий рівень знань лікарів-інтернів, з якими вони приступили до навчання на кафедрі;
- другий етап проводиться по мірі вивчення лікарями-інтернами на кафедрі розділів терапевтичної, дитячої, хірургічної, ортопедичної стоматології, пародонтології та загальної стоматології;
- третій – визначення остаточного засвоєння теоретичних знань.

Для Державної атестації лікарів-інтернів впроваджено в роботу ліцензійну комп'ютерну програму «ELEX», розроблену КМАПО ім. П.Л. Шупика і удосконаленої автоматизованої атестаційної системи), яка містить 12 тем, 1496 питань. Кожен лікар-інтерн на державній атестації дає відповідь на 150 комп'ютерних тестів.

Тестування проводиться по тестах, затверджених МОЗ України.

Форма іспитового контролю рівня підготовки лікаря-інтерна (згідно наказу МОЗ України №140).

- практична частина державного іспиту (оцінка діяльності при курації хворого);
- тестування на комп'ютері (100 тестів);
- усна співбесіда по питаннях державних іспитів.

12. Методичне забезпечення

До кожного змістовного модулю навчальної програми підготовлені методичні розробки для проведення практичних занять, семінарських занять для лікарів-інтернів та викладачів, які розроблені на кафедрі (Перелік методичних розробок додається).

13. Рекомендована література

Базова

1. Акімченков М.О., Рожко М.М. Vademecum histologicum dentale (довідник). Івано-Франківськ.-1999.-61с.
2. Абакаров С.И. Современные конструкции несъемных зубных протезов. – М.: Высшая школа, 1995. – 195 с.
3. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н., Бычков В.А., Ахмед Аль-Хаким. Ортопедическая стоматология. – Смоленск, 2000. – 576 с.
4. Бажанов Н.Н., Ганина С.С., Егоров П.М. Местное обезболивание в стоматологии. – М.: Медицина, 1985.
5. Безруков А.П. Хирургическое лечение заболеваний пародонта. – М.: Медицина, 1987. – 104 с.
6. Белоклицкая Г.Ф., Волинская Т.Б., Азбука ручного скейлинга // Пособие для врачей. — К.: Издательство «КИТ», 2011. . – 68 с.: ил.
7. Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. – М.: Мед.лит., 2000. – 505 с.
8. Биденко Н.В. Стеклоиономерные цементы в стоматологии. – К.: Книга плюс, 1999. – 103 с.
9. Борисенко А.В. Кариес зубов. – К.: Книга плюс. – 2005. – 415 с.
10. Борисенко А.В. Секреты лечения кариеса и реставрации зубов. – К.: Книга плюс, 2002. – 535 с.
11. Боровский Е.В., Леус П.А. Кариес зубов. – М.: Медицина, 1979. – 256 с.
12. Боровский Е.В., Данилевский Н.Ф. Атлас заболеваний слизистой оболочки полости рта. – М.: Медицина, 1982; 1992. – 375 с.
13. Боровский Е.В., Машкиллейсон А.Л. Заболевания слизистой оболочки полости рта и губ. – М.: Медицина, 1984. – 399 с.
14. Боровский Е.В., Иванов В.С., Максимовский Ю.М., Максимовская Л.Н. Терапевтическая стоматология. – М.: Медицина, 1998. – 735 с.
15. Боровский Е.В. Клиническая эндодонтия. – Москва, 1999. – 175 с.
16. Под ред. проф. Боровского Е.В., проф. Максимовского Ю.М. Терапевтическая стоматология. Учебник для студентов медицинских вузов/ Под ред. Е.В. Боровского. / М.: « Медицинское информационное агентство», 2007. – 840 с.: ил.
17. Бургонский В.Г. Традиционная народная медицина и современная физиотерапия в стоматологической практике (практическое пособие).- К.: Изд-во Подолина, 2008.- 288 с.
18. Бушан М.Г., Каламкаров Х.А. Осложнения при зубном протезировании и их профилактика.- Кишинев, 1983.- 301 с.
19. Вишняк Г.Н. Генерализованные заболевания пародонта (пародонтоз, пародонтит). – К., 1999. – 216 с.
20. Воробьев Ю.И. Рентгенография зубов и челюстей. М.: Медицина, 1989. – 407с.
21. Гаврилов Е.И. Деформация зубных рядов.- М.: Медицина, 1984.
22. Гаврилов Е.И., Щербаков А.С. Ортопедическая стоматология.- М.: Медицина, 1985.
23. Гожая Л.Д. Алергические заболевания в ортопедической стоматологии.- М.: Медицина, 1988.

24. Гирич В.Н., Липкин Г.Н., Порохницький В.Г. Синдром придобаного імуннодефіциту. – К.: Здоров'я, 1991. – 144 с.
25. Гранитов В.М. Герпесвірусна інфекція. – М.: Мед книга; Н.Новгород: Изд. НГМА, 2001. – 802 с.
26. Грохольський А.П., Заксон М.Л., Карбелецький І.І., Сердюков В.І., Лікарські помилки в стоматології. – К.: Здоров'я, 1994. – 222 с.
27. Грошиков М.І. Некаріозні ураження тканин зуба. – М.: Медицина, 1985. – 171 с.
28. Грошиков М.І. Профілактика і лікування карієса зубів. – М.: Медицина, 1980. – 190 с.
29. Гумецький В.А., Завадка О.Є., Рожко М.М., Січкоріт Л.М. Психологічна і медикаментозна підготовка пацієнтів у стоматологічній практиці (навчальний посібник). Львів, видавничий дім "Наутилус".-233 с.
30. Гумецький Р.А., Рожко М.М., Завадка О.Є., Скрипніков П.М. Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці. Том 1. (навчальний посібник). Львів, видавничий дім "Наутилус".-2000.-233 с.
31. Гумецький Р.А., Рожко М.М., Завадка О.Є., Скрипніков П.М. Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці (навчальний посібник). Т.ІІІ. Львів, видавничий дім "Наутилус".- 2002.- 235 с.
32. Гумецький Р.А., Рожко М.М., Завадка О.Є., Скрипніков П.М., Ступницький Р.М. Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці (посібник). Т.ІІ. Львів, видавничий дім "Наутилус", 2001.- 225 с.
33. Данилевський М.Ф., Мохорт М.А., Мохорт В.В. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонту. – К.: Здоров'я, 1991. – 264 с.
34. Данилевський Н.Ф., Грохольський А.П. Приміненні низьких і високих температур в стоматології.- К., Здоров'я, 1990.- 168 с.
35. Данилевський Н.Ф., Вишняк Г.Н., Политун А.М. Пародонтологія дитячого віку. – К.: Здоров'я, 1981. – 375 с.
36. Данилевський Н.Ф., Борисенко А.В., Заболевания пародонта. – К.: Здоров'я, 2000. – 462 с.
37. Данилевський Н.Ф., Сидельникова Л.Ф., Рахній Ж.І. Пульпит. – К.: Здоров'я, 2003. – 166 с.
38. Данилевський М.Ф., Несін О.Ф., Рахній Ж.І. Захворювання слизової оболонки порожнини рота. – К.: Здоров'я, 1998. – 406 с.
39. Заболотний Д. Т., Борисенко А. В., Пупін Т.І. Запальні захворювання пародонта. Львів: ГалДент, 2013. – 206 с., 233 іл.
40. Ефанов О.І., Дзанагова Т.Ф. Фізіотерапія стоматологічних захворювань. – М.: Медицина, 1980. – 295 с.
41. Иванов В.С. Заболевания пародонта. – М.: Мед.инф.агентство. – 1998. –296 с.
42. Иванов С.В., Овруцкий Г.Д., Гемонов В.В. Практическая эндодонтия. – М.: Медицина, 1984. – 224 с.
43. Иванов С.В., Урбанович Л., Бережной В.П. Воспаление пульпы зуба. – М.: Медицина, 1990. – 208 с.
44. Калий В.В. Нейроэндокринные аспекты клинического течения рака гортани. – Ростов-на-Дону: Ростиздат, 2008. – 256 с.

45. Карлов В.А. Неврология лица. – М.: Медицина, 1991. – 285 с.
46. Казакова Р.В., Шутка Б.В., Рожко М.М., Мотуляк А.Г. Пульпиты у дітей. Частина I. Анатомо-фізіологічні особливості пульпи у дітей (навчальний посібник). Івано-Франківськ.-1999.-114 с.
47. Ковальов Е.В., Петрушанко В.М., Сидорова А.І. Пульпіт. Патоморфологія. Клініка. Лікування. – Полтава, 1998. – 120 с.
48. Кольцова Н.І., Децик О.З., Рожко М.М., Казакова Р.В., Дешко В.О., Довжинський М.М. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я (підручник для студентів стоматологічних факультетів). Івано-Франківськ.-1997.-с.204.
49. Кольцова Н.І., Децик О.З., Рожко М.М., Дешко В.О., Казакова Р.В., Довжинський М.М. Соціальна медицина і організація охорони здоров'я (підручник для студентів стоматологічних факультетів). Івано-Франківськ.-1999.-304 с.
50. Кодола Н.А., Копьева Е.П., Прудникова А.П. Пульпит. Возрастные особенности и лечение. – К.: Здоров'я, 1990. – 374 с.
51. Кодукова А., Величкова П., Дачев Б. Периодонтиты. – М.: Медицина, 1989. – 255 с.
52. Кононенко Ю.Г., Рожко М.М., Рузін Г.П. Місцеве знеболення при амбулаторних стоматологічних втручаннях. – Івано-Франківськ, 2006. – 295 с.
53. Криштаб С.И. Ортопедическая стоматология.- К.: “Вища школа”, 1986.
54. Попович З.Б., Рожко М.М., Безвушко Е.В.Рентгенодіагностика захворювань зубів та тканин пародонту у дитячому та підлітковому віці. (Атлас). Івано-Франківськ, “Нова зоря”, 2001.- 221 с.
55. Пыцкий В.И., Андрианова Н.В. Аллергические заболевания.- М.: Медицина, 1991.- 267 с.
56. Кононенко Ю.Г., Рузін Г.П., Рожко М.М. Местное обезболивание в амбулаторной стоматологии. Киев. “Книга плюс”. 2002.- 320 с.
57. Купновицька І.Г., Кононенко Ю.Г., Рожко М.М., Нейко Н.В. Невідкладні стани на амбулаторному прийомі у стоматолога (навчальний посібник). Івано-Франківськ. – 2005. – 186с.
58. Кононенко Ю.Г., Рожко М.М., Рузін Г.П. Місцеве знеболення при амбулаторних стоматологічних втручаннях (навчальний посібник). – Івано-Франківськ. – вид.ІФДМУ – 2006. – 295с.
59. Кулага В.В., Романенко И.М., Черномордик А.В. Кандидозы и их лечение. – Киев, Здоровье. – 1985. – 128 с.
60. Леус П.А. Коммунальная стоматология. – Брест, 2000. – 284 с.
61. Лукиных Л.М., Лившиц Ю.Н. Верхушечный периодонтит. – Н.Новгород: Изд. НГМА, 1999. – 90 с.
62. Луцкая И.К. Практическая стоматология. – Минск: Беларуская навука, 2000. – 368 с.
63. Лурье Т.М. Врачебно-трудовая экспертиза в стоматологии.- М.: Медицина, 1985.
64. Луцкая И.К. Заболевания слизистой оболочки полости рта. – М.: Медицинская литература, 2006. – 285 с.

65. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія. У двох томах. Том 1. 2011р 672с + 16с кольор. вкл.
66. Маланчук В.О., Копчак А.В. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні ураження щелепно-лицевої ділянки та ший. - К: Видавничий дім „Асканія”, 2008.-320 с.
67. Мамедова Л.А. Искусство эндодонтии.– М.:Медицинская книга, 2005.–116с.
68. Марченко А.И., Кононович Е.Ф., Солнцева Т.А. Фармакотерапия в стоматологии. – К., Здоров’я, 1986. – 200 с.
69. Марченко А.И., Казакова Р.В., Рожко М.М., Дычко Е.Н Заболевания слизистой оболочки полости рта у детей (Учебное пособие) – Ивано-Франковск, - 2003.- 331 с..
70. Мельничук Г.М., Рожко М.М. Практична одонтологія. Курс лекцій для системи післядипломної освіти.- Івано-Франківськ, Облдрукарня.- 2003.- 391 с.
71. Михайленко Т.М., Орнат Г.С., Палійчук І.В., Соловей С.І., Штурмак В.М. (під редакцією професора Рожко М.М.). Курс лекцій з ортопедичної стоматології для системи післядипломної освіти. Навчальний посібник.- Івано-Франківськ.- Видавництво медакадемії.- 401 с.
72. Мельничук Г.М., Рожко М.М. Гінгівіт, пародонтит, пародонтоз: особливості лікування. Навчальний посібник. – Івано-Франківськ, Обл.друкарня. – 247 с.
73. Мельничук Г.М., Рожко М.М. Практична одонтологія. Курс лекцій із карієсу та некаріозних уражень зубів, пульпиту і періодонтиту. Навчальний посібник. Вид. 2-ге, доповнене. – Івано-Франківськ, 2004. – 292 с.
74. Мельничук Г.М., Рожко М.М., Нейко Н.В. Гінгівіт, пародонтит, пародонтоз: особливості лікування. Навчальний посібник. Вид. 2-ге, доповнене. – Івано-Франківськ, 2006. – 282 с.
75. М. Мигович , І.Мигович. Місцеве знечулення тканин щелепно-лицевої ділянки. – Львів, 2004. – 106 с.
76. Попович З.Б., Рожко М.М., Безвушко Е.В. Рентгенодіагностика захворювань зубів та тканин пародонту у дитячому та підлітковому віці (Атлас) (навчальний посібник) електронний варіант. Івано-Франківськ, 2002.- 221 с.
77. Рузін Г.П., Кононенко Ю.Г., Рожко М.М. Місцеве знеболення в амбулаторній стоматології (навчальний посібник). Івано-Франківськ, “Місто НВ”.-2001.-44 с.
78. Рожко М.М., Михайленко Т.М., Онищенко В.С. Довідник з ортопедичної стоматології. Навчальний посібник.- Київ. “Книга плюс”.- 2004.- 395 с.
79. Рожко М.М., Неспрядько В.П. Ортопедична стоматологія (підручник).- Київ, “Книга плюс”.- 2003.- 584 с.
80. Михайлов А.И. Трудовые права и обязанности работников здравоохранения. – М.: Юрид. л-ра, 1991. – 176 с.
81. Нападов М.А., Паламарчук В.М., Хохлов Э.М. Медицинская деонтология и психотерапия в стоматологии. – К.:Здоров’я, 1984. – 111 с.
82. Николаев А.И., Цепов Л.М. Практическая терапевтическая стоматология. – 2-е изд., перероб. и доп. – М.: Медпрессинформ, 2003. – 547 с.
83. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача. – Полтава, 2003. – 207 с.
84. Овруцкий Г.Д. Хронический одонтогенный очаг. – М.: Медицина, 1986. – 144 с.
85. Овруцкий Г.Д. Карисес зубов. – М. Медицина, 1986. – 217 с.

86. Пахомов Г.Н. Первичная профилактика в стоматологии – М.: Медицина, 1992. – 324 с.
87. Пузин М.Н. Нейростоматологические заболевания. – М.: Медицина, 1997. – 368 с.
88. Пыцкий В.И., Андрианова Н.В. Аллергические заболевания. – М.: Медицина, 1991. – 267 с.
89. Рабухина Н.А., Аржанцев А.П. Рентгенодиагностика в стоматологии. – М., 1999. – 449 с.
90. Скрипникова Т.П., Богашова Л.Я. Консервативно-хирургические методы лечения хронического периодонтита. – Полтава, 1999. – 120 с.
91. Соловьев М.М. Онкологические аспекты в стоматологии- М.: Медицина, 1983.
92. Смоляр Н.І., Масний З.П., Поліканова Л.Т. Профілактика стоматологічних захворювань у дітей. – Львів: Світ, 1995. – 152 с.
93. Стоматологія. т. 1 Під. Ред..проф. М.М.Рожка – Івано – Франківськ : « Нова зоря», 2007. – 520 с.
94. Стоматологія. II том /Під ред. проф. Рожка М.М. – Київ.: Книга плюс, 2010. – 608 с.
95. Терапевтична стоматологія. Том I. Фантомний курс/ Данилевський М.Ф., Борисенко А.В., Політун А.М. та ін. – К.: Здоров'я, 2001. – 391 с.
96. Тимофеев А.А.Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. – Киев: 000 «Червона Рута-Турс», 2002. – 1024с.:ил.
97. Терапевтична стоматологія. Том 2. / Данилевський М.Ф., Борисенко А.В., Політун А.М. та ін. – К.: Здоров'я, 2004. – 399 с.
98. Фармакотерапія в стоматології: Методичний посібник/В.І.Герелюк, Н.В.Нейко, Т.Д.Павлюк, В.В.Материнський. – Івано-Франківськ, 2000.–58 с.
99. Фліс П.С. Дитяче зубне протезування : підручник / П. С. Фліс, С. І. Тріль, В. П. Вознюк. - К. : ВСВ "Медицина", 2010. - 200 с. : іл.
100. Хайман Смуkler. Нормализация окклюзии при наличии интактных и восстановленных зубов. Издательство: Азбука Год: 2006.
101. Хватова В.Л. Заболевания височно-нижнечелюстного сустава.- М.: Медицина, 1982.
102. Хоменко Л.А., Биденко Л.В. Практическая эндодонтия. Инструменты, материалы, методы. – К.: Книга-плюс, 2002. – 203 с.
103. Хоменко Л.А., Биденко Л.В., Остапко Е.И., Шматко В.И. Современные средства экзогенной профилактики заболеваний полости рта. – К.: Книга-плюс, 2001. – 202 с.
104. Яковлева В.И., Трофимова Е.К., Давидович Т.П., Просверьяк Г.П. Диагностика, лечение и профилактика стоматологических заболеваний. – Минск: Выш. школа. – 1995. – 494 с.
105. Рак языка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / А.Єнча. – Ужгород: ПРАТ Видавництво «Закарпаття», 2012. – 228 с., іл.
106. Профілактика стоматологічних захворювань: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Л.Ф. Каськова, Л.І. Амосова, О.О. Карпенко [та ін.]; за ред. проф.. Л.Ф. Каськової. – Х: Факт, 2011. – 392с., іл.

107. Казакова Р.В., Матейко Г.Б., Воляк М.Н., Павлюк І.В., Федак П.П., Кошкін О.Є. Стан слизової оболонки порожнини рота у дітей при гострих інфекційних захворюваннях: навч. посібник. - Львів: ГалДент, 2012. – 152с., 43 мал.

Додаткова література

1. Азбука СПИДА/ Пер. с англ. под. ред. М. Адлера. – М.: Мир. – 1991. – 69 с.
2. Балин В.Н., Йордашинвили А.К., Ковалевский А.М. Практическая периодонтология. – С-Пб: Питер, 1995. – 272 с.
3. Банченко Г.В., Кряжева С.С. Сочетанные заболевания слизистой оболочки полости рта и кожи.- М.: Партнер, 1994. – 159 с.
4. Безрукова И.В., Грудянов А.И. Агрессивные формы пародонтита. – М.: ООО «Мед.информ.агентство», 2002. – 127 с.
5. Борисенко А.В. Композиционные материалы. – К.: Книга плюс, 1998. –160 с.
6. Боровский Е.В., Жохова Н.С. Эндодонтическое лечение (пособие для врачей). – М., 1997. – 64 с.
7. Боровский Е.В. Кариес зубов: учебное пособие. – М., 1983. – 43 с.
8. Боровский Е.В. Иванов В.С. Максимовский Ю.М., Максимавская Л.Н
9. Вебер В.Р., Мороз Б.Т. Клиническая фармакология для стоматологов. – С-Пб.: Человек, 2003. – 352 с.
10. Веркин В.И., Никитин В.А. Криохирургия в стоматологии. – Харьков: Медицина, 1989. – 112 с.
11. Гербер М.М., Нападов М.А., Каральник Д.М. Стоматологические пломбировочные материалы. – К., Здоров'я, 1985. – 154 с.
12. Гречко В.В. Неотложная помощь в нейростоматологии. – М.: Медицина, 1981. – 200 с.
13. Грохольский А.П., Кодола Н.А., Центило Т.Д. Назубные отложения: их влияние на зубы, околозубные ткани и организм. – К.: Здоров'я, 2000. – 160 с.
14. Грохольский А.П., Кодола Н.А., Бургонский В.Г., Чайковский Ю.Б. Нетрадиционные методы лечения в стоматологии. –К.:Здоров'я, 1995.–376 с.
15. Данилевский Н.Ф., Зинченко Г.В., Кодола Н.А. Фитотерапия в стоматологии. – К.: Здоров'я, 1984. – 274 с.
16. Данилевский Н.Ф., Грохольский А.П., Заверная А.М., Хоменко Л.А. Руководство к практическим занятиям по терапевтической стоматологии (заболевания пародонта) – К.: Вища школа, 1990. – 168 с.
17. Донский Г.И., Паламарчук Ю.Н., Павлюченко О.Н. Восстановительные и пломбировочные материалы. – Донецк, 1999. – 216 с.
18. Кодола Н.А., Хомутовский О.А., Центило Т.Д. Пародонтоз. Ультраструктура десны и пульпы. – К.: Здоров'я, 1980. – 319 с.
19. Кодола Н.А. Болезни пародонта и их профилактика. Советы врача. – К.: Здоров'я, 1987. – 40 с.
20. Козлов В.А. Неотложная стационарная стоматологическая помощь. – М.: Медицина, 1988. – 241 с.
21. Костромская Н.Н., Голотева О.Н. Лечебные и изолирующие прокладки в стоматологии. – М.: Мед.книга; Н-Новгород: Изд. НГМА, 2001. – 79 с.

22. Курякина Н.В., Алексеева О.А. Хирургические вмешательства на тканях пародонта. – М.: Медицинская книга, Н.Новгород: Изд. НГМА, 2004. –153 с.
23. Курякина Н.В. Терапевтическая стоматология детского возраста. – М.: Медицинская книга, Н.Новгород: Изд. НГМА, 2001 – 744 с.
24. Курякина, Н.В., Кутепова Т.Ф. Заболевания пародонта. – М.: Медицинская книга, Н. Новгород: Изд. НГМА, 2000. –162 с.
25. Лукиных Л.М., Шестопалова П.В. Пульпит (клиника, диагностика, лечение). – Н.Новгород: Изд. НГМА, 2002. – 86 с.
26. Лукиных Л.М. Кариес зубов (этиология, клиника, лечение, профилактика). – Н.Новгород: Изд. НГМА, 1999. – 185 с.
27. Луцкая И.К. Эстетическая стоматология. – Минск: Беларуская навука, 2000. – 247 с.
28. Магазаник Н.А. Искусство общения с больными. – М. Медицина, 1991. – 112 с.
29. Максимович Я.П., Гайденко А.И. Прописание, несовместимость и побочное действие лекарственных средств. – К.: Здоров'я, 1988. – 157 с.
30. Мельниченко Э.М. Профилактика стоматологических заболеваний. – Минск: Выс. школа, 1990. – 156 с.
31. Мироненко Г.С. Вопросы медицинской деонтологии и врачебной этики в стоматологии. Лекции для врачей. – Л.: Юрид. л-ра, 1991. – 154 с.
32. Ніколішин А.К. Флюороз зубів. – Полтава, 1999. – 135 с.
33. Овруцкий Г.Д., Марченко А.И., Зелинская Н.А. Иммунология кариеса зубов. – К.: Здоров'я, 1991. – 96 с.
34. Поворознюк В.В. Мазур И.П. Костная система и заболевания пародонта. – К., 2003. – 446 с.
35. Потапчук А.М. Основи стоматології : навч. посіб. / Ужгород : Карпати, 2006. - 424 с. : мал., табл.
36. Потапчук А. М. Сучасна фізіотерапія та діагностика в стоматології : навч. посіб. / А. М. Потапчук, П. П. Добра, В. В. Русин, О. Ю. Рівіс. - Ужгород : Бреза А. Е., 2012. - 449 с.
37. Прохончуков А.А., Логинова Н.К., Жижина Н.А. Функциональная диагностика в стоматологической практике. – М.: Медицина, 1980. – 272 с.
38. Рожко М.М., Неспрядько В.П. Ортопедична стоматологія. – К.: Книга плюс, 2008. . – 576 с. Іл. – 228 іл.
39. Рудольф Беер, Михаэль А.Бауман, Андрей М.Киельбаса. Иллюстрированный справочник по эндодонтологии. – М.: Медпрессинформ, 2006. – 239 с.
40. Сивовол С.И. Клинические аспекты пародонтологии. – М.: Из-во “Триада-Х”. – 2001. – 165 с.
41. Третьякевич А.Г., Глинник А.В. Справочник клинических симптомов и синдромов в стоматологии и челюстно-лицевой хирургии. – М.: Медицинская книга; Н.Новгород: Изд. НГМА, 2000. – 199 с.
42. Фармакологія/ Бобирев В.М., Крилов Ю.Ф., Чекман І.С. та ін. – К.: Здоров'я, 1996. – 416 с.
43. Федоров Ю.А. Гигиена полости рта.-Л.: Медицина, 1987. – 63 с.
44. Чучмай Г.С., Цвих Л.О., Різник С.С., Гриник Б.С. Дерматостоматити. – Львів, 1998. – 135 с.

10. Інформаційні ресурси

1. На кафедрі стоматології післядипломної освіти стоматологічного факультету функціонує комп'ютерний клас із 10 машин, на базі процесорів "Intel", де одночасно можуть проходити тестування 10 лікарів-інтернів.
2. Всі комп'ютери приєднані до мережі ІНТЕРНЕТ, що дає змогу лікарям-інтернам більш якісно готуватись до занять.
3. Створено електронну бібліотеку (6 Гб)